

เกมชานรื้อแย่งที่

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนและสะกดคำต่าง ๆ ตามคำสั่งได้อย่างรวดเร็ว
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้สมาธิในการฟังและคิดได้อย่างรวดเร็ว

อุปกรณ์

1. กระดานคำ
2. บัตรคำ

วิธีดำเนินการกิจกรรม

แบ่งผู้เล่นทั้งหมดเป็น 2 หมู่ หมู่ละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้ผู้เล่นทั้งสองหมู่ยืนเป็นแถวหน้ากระดานและหันหน้าเข้าหากัน ในการฝึกขั้นแรกกำหนดให้นักเรียนเป็นสระคนละชนิดกัน ให้มีผู้เล่นคนหนึ่งอยู่ตรงกลางระหว่างแถวทั้งสอง เพื่อทำหน้าที่เรียกชื่อ ชื่อใด ๆ ทีละ 2 ชื่อ เช่น อือ อุ ผู้เล่นที่มีชื่อเป็นสระอูและสระอุต้องรีบเปลี่ยนที่กันเองในระหว่างแถวของตน ขณะที่วิ่งเปลี่ยนที่กันนี้ ให้ผู้เล่นคนที่ขึ้นเรียกชื่อนั้นวิ่งเข้ายืนแทนที่ ใครถูกแทนที่ต้องมายืนตรงกลางแทนเพื่อเรียกชื่ออื่น ๆ และผลัดกันกันแข่งที่เช่นนี้ต่อไป การนับคะแนนจะดูว่าฝ่ายใดถูกแย่งที่น้อยครั้งกว่าก็จะเป็นผู้ชนะ

เกมขานชื่อแข่งที่

บัตรคำสระ

อะ	อา
อิ	ไอ
ึ	ือ
อุ	อุ
เอะ	เอ
แอะ	แอ
เออะ	เออ
โอะ	โอ
เอะ	ออ
เอียะ	เอีย
เอือะ	เอือ
ัวะ	ัว

เกมสละหอยไปไหน

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้สระต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามตำแหน่ง
2. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้เรื่องสระมาใช้ในการสะกดคำต่าง ๆ

อุปกรณ์

กระดาษอัดสำเนารูปภาพ และคำประกอบภาพ ซึ่งมีแค่พยัญชนะ และวรรณยุกต์ โดยขาดสระไปในคำนั้น ๆ

วิธีดำเนินการ

แจกกระดาษที่มีรูปภาพให้นักเรียนดูคำประกอบภาพ โดยการเขียนคำที่ถูกต้องลงไปดูว่าคำนั้น ๆ ขาดสระอะไร

เกมสละหาขไปไหน

คำชี้แจง เติมสระที่หายไปจนคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1.

กรตย์

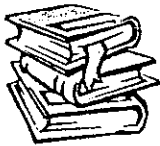
คำที่ถูกต้องคือ.....

2.

ผลั

คำที่ถูกต้องคือ.....

3.

หนังสือ

คำที่ถูกต้องคือ.....

4.

รกรร

คำที่ถูกต้องคือ.....

5.

คกม้

คำที่ถูกต้องคือ.....

6.

คนม้

คำที่ถูกต้องคือ.....

เฉลยเกมสละหาขโมยไปไหน

1. กระต่าย
2. ผีเสื้อ
3. หนังสือนั่ง
4. โรงเรียน
5. ดอกไม้
6. ต้นไม้

เฉลยเกมสละหาใช่ไหน

1. กระต่าย
2. ผีเสื้อ
3. หนังสือ
4. โรงเรียน
5. ดอกไม้
6. ต้นไม้

ในความรู้
วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเสียงสระ

เสียงสระ

เสียงสระในภาษาไทยมี 24 เสียง จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้

สระเสียงสั้น (รัสสระ) และสระเสียงยาว (ทีนสระ) สระทั้งสองพวกนี้มีที่กเกิดเสียงและ ใช้อวัยวะ
กล่อมเกลาเสียงอย่างเดียวกัน ต่างกันที่สระเสียงสั้นใช้เวลาในการเปล่งน้อย สระเสียงยาวใช้เวลาในการเปล่งเสียง
นานกว่าสระเสียงสั้น

เสียงสระ 24 เสียงแบ่งเป็นสระเสียงสั้นและสระเสียงยาวอย่างละ 12 เสียง ดังนี้

สระเสียงสั้น	สระเสียงยาว
1. อะ	1. อา
2. อิ	2. อี
3. อึ	3. อือ
4. อุ	4. อู
5. เอะ	5. เอ
6. แอะ	6. แอ

สระเสียงสั้น	สระเสียงยาว
7. โอะ	7. โอ
8. เออะ	8. ออ
9. เอะ	9. เอ
10. เอียะ	10. เอีย
11. เอือะ	11. เอือ
12. อัวะ	12. อัว

สระเดี่ยวและสระประสม สระเสียงสั้นและสระเสียงยาว 24 เสียง ยังแบ่งตามส่วนประกอบของเสียงออกเป็น
สระเดี่ยว 18 เสียง และสระประสม 6 เสียง

สระเดี่ยวคือ สระที่เปล่งออกมาเป็นเสียงเดียว

สระประสมคือ สระที่ประกอบด้วยสระเดี่ยวสองเสียง

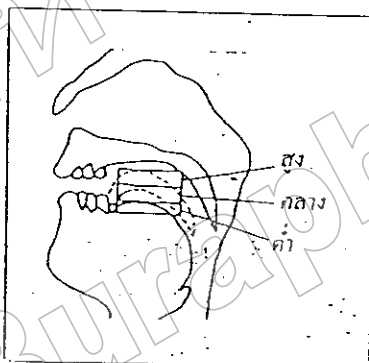
ในการเปล่งเสียงสระเดี่ยวใช้ลิ้นและริมฝีปากกล่อมเกลาเสียงในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพียงอย่างเดียว ส่วน
การเปล่งสระประสมใช้ลิ้นและริมฝีปากกล่อมเกลาเสียงร่วมกับสองลักษณะ

สระเดี่ยวถึงแม้เกิดจากลมผ่านสายเสียงซึ่งมีการสั่นสะบัดแล้วผ่านเลยไปทางช่องปากโดยไม่ถูกกัก ณ อวัยวะ
ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ตามแต่ก็ยังคงถูกกลืนและรวมเข้าปากกล่อมเกล่าในลักษณะต่าง ๆ

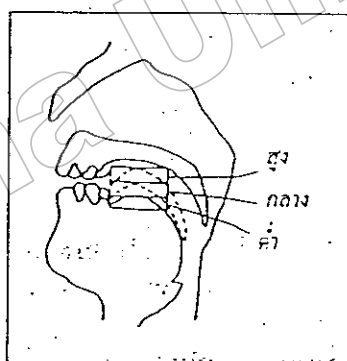
สระเดี่ยว 18 เสียง แต่ละเสียงจะเกิดจากการกล่อมเกล่าของลิ้นและริมฝีปากในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

สระต้น	สระยาว	ลิ้น	ริมฝีปาก
อิ	อี	ส่วนหน้ากระดกขึ้นสูง	เขยิบปิดหรือเกือบปิด
เอะ	เอ	ส่วนหน้ากระดกปานกลาง	เขยิบเปิดปานกลาง
แอะ	แอ	ส่วนหน้าอยู่ในระดับต่ำหรือปกติ	เขยิบเปิดกว้าง
อึ	อึ	ส่วนกลางกระดกขึ้นสูง	เขยิบปิดหรือเกือบปิด
เออะ	เออ	ส่วนกลางกระดกปานกลาง	เขยิบเปิดปานกลาง
อ่ะ	อา	ส่วนกลางอยู่ในระดับต่ำหรือปกติ	เขยิบเปิดกว้าง
อุ	อุ	ส่วนกลางกระดกขึ้นสูง	ห่อกลมปิดหรือเกือบปิด
โอะ	โอ	ส่วนหลังกระดกปานกลาง	ห่อกลมเปิดปานกลาง
เออะ	ออ	ส่วนหลังอยู่ในระดับต่ำหรือปกติ	ห่อกลมเปิดกว้าง

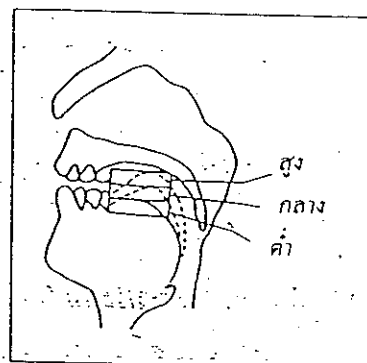
ระดับของลิ้นส่วนต่าง ๆ ในการเปล่งเสียงสระ

อิ, อี
เอะ, เอ
แอะ, แอ

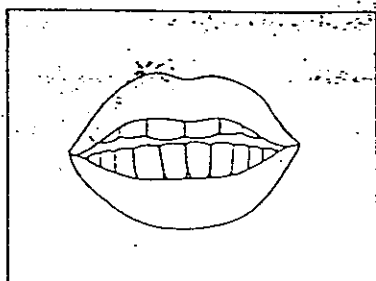
อึ, อือ
เออะ, เออ
อ่ะ, อา

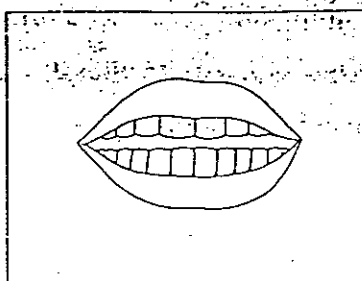
อุ, อู
โอะ, โอ
เออะ, ออ

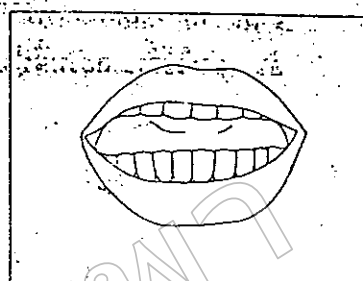
ลักษณะของริมฝีปากในการเปล่งเสียงสระ

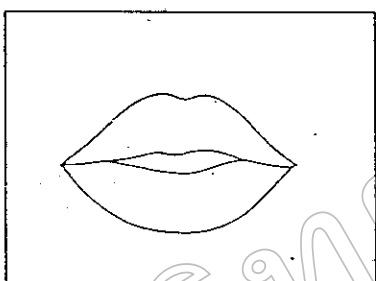
อิ อี้ อึ อือ
เหี้ยมปิดหรือเกือบปิด

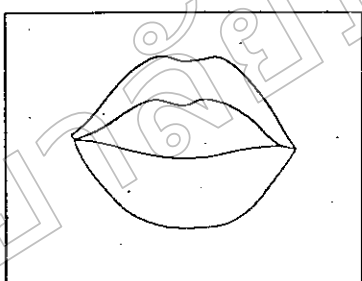
เอะ เอ เอะ เออ
เหี้ยมเปิดปานกลาง

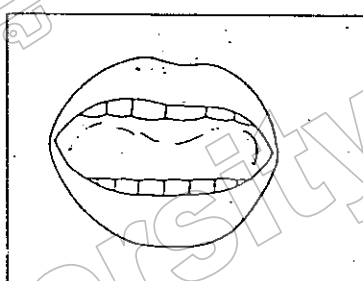
แอะ แอ อะ อา
เหี้ยมเปิดกว้าง

อุ อุ
ห่อกลมปิดหรือเกือบปิด

โอะ โอ
ห่อกลมเปิดปานกลาง

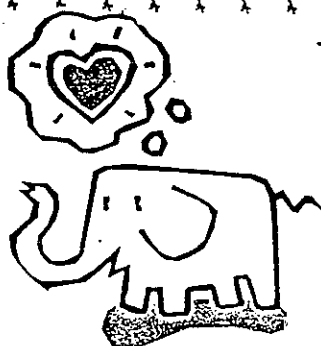
เอะ ออ
ห่อกลมเปิดกว้าง

สระประสม 6 เสียง แต่ละเสียงประกอบด้วยสระเดี่ยวสองเสียงประสมกัน ดังนี้

สระเสียงสั้น	สระเดี่ยว
เอิบะ	อิ + อะ
เอือะ	อี้ + อะ
อัวะ	อุ + อะ

สระเสียงยาว	สระเดี่ยว
เียะ	อี + อา
เือะ	อี้ + อา
อัว	อุ + อา

ความสัมพันธ์ของลิ้นกับริมฝีปากในการออกเสียงสระประสม

ลักษณะของ ริมฝีปาก	ระดับของลิ้น	ส่วนของลิ้น		
		หน้า	กลาง	หลัง
บิ	สูง	อิ อี	อี อี	อุ อุ
กึ่งปิด กึ่งเปิด	กลาง	เอะ เอ	เออะ เออ	โอะ โอ
เปิด	ต่ำ	แอะ แอ	อะ อา	เอะ ออ

เอือะ เอือ ใช้ลิ้น และริมฝีปากทำเสียงสระ อิ อี ก่อนแล้วเปลี่ยนเป็นทำเสียงสระ อะ อา

เอือะ เอือ ใช้ลิ้นและริมฝีปากทำเสียงสระอี อี แล้วเปลี่ยนเป็นทำเสียงสระอะ อา

อัวะ อัว ใช้ลิ้นและริมฝีปากทำเสียงสระอุ อุ แล้วเปลี่ยนเป็นทำเสียงสระ อะ อา

การทำเสียงสระประสมใช้ลิ้นและริมฝีปากเช่นเดียวกับสระเดี่ยวที่ประสมอยู่ เช่น สระเอือะ มีวิธีทำเสียงอย่างสระอิ และสระอะ นอกจากนี้ยังมีสระอีก 8 ประเภทคือ

รูปสระ	สระเดี่ยว	พยัญชนะ	ตัวอย่าง
อำ	อะ	ม สะกด	อำ อัม
ไอ	อะ	ย สะกด	ไอ อัย
ไอ	อะ	ย สะกด	ไอ อัย
เอา	อะ	ว สะกด	เอา
ฤ	อี	ร ประสม	รี
ฤา	อี	ร ประสม	รือ
ฤ	อี	ล ประสม	ลี
ฤา	อี	ล ประสม	ลือ

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง"เสียงสระ"

ตอนที่ 1 เติมคำหรือข้อความในช่องว่าง

1. เสียงสระในภาษาไทยมีทั้งหมด.....เสียง แบ่งเป็นสระเสียงสั้น.....เสียง
สระเสียงยาว.....เสียง
2. สระเสียงสั้นกับสระเสียงยาวต่างกันคือ.....
3. สระอุมีลักษณะการกล่อมเกลาเสียงอย่างสระ.....
4. สระเดี่ยวคือ.....
5. สระประสมคือ.....
6. สระเอิยะเกิดจากสระ.....กับสระ.....
7. สระเอือเกิดจากสระ.....กับสระ.....
8. สระอัวะเกิดจากสระ.....กับสระ.....
9. เสียงสระซึ่งเป็นคู่กับเสียงสระ เอะ คือ.....
10. เสียงสระซึ่งเป็นคู่กับเสียงสระเอีย คือ.....

ตอนที่ 2 หากคำที่มีเสียงสระสั้นยาว ต่างจากคำที่กำหนดให้โดยไม่ต้องเปลี่ยนพยัญชนะต้นแล้วเติมลงในช่องว่างแต่ละข้อ

ตัวอย่าง ก. อาน = อัน

ข. โตะ = โต

1. ตี =
2. บาง =
3. ปะ =
4. พลาด =
5. แต่ =
6. ปาก =
7. ขอ =
8. เพราะ =
9. ปน =
10. เข้ม

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง “เสียงสระ”

ตอนที่ 1

1. 24 12

2. สระเสียงสั้นใช้ช่วงเวลาในการเปล่งน้อยกว่าสระเสียงยาว

3. อุ

4. สระที่เกิดจากลิ้นและริมฝีปากกดอ่อนเกล้าเสียงในลักษณะเดียวมี 18 เสียง

5. สระที่เกิดจากลิ้นและริมฝีปากกดอ่อนเกล้าเสียงใน สองลักษณะ มี 6 เสียง

6. อิ อะ

7. อี อา

8. อุ อะ

9. เอ

10. เอียะ

ตอนที่ 2

1. ตี

2. ปา

3. บัง

4. พัด

5. แตะ

6. ปัก

7. เยาะ

8. พอ

9. โปน

10. เข้ม

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง “เสียงสระ”

ตอนที่ 1 เลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุด

1. ข้อใดเป็นสระเสียงสั้นทั้งหมด
 - ก. อะ เอ อุ เอื้อ
 - ข. อิ เอะ อุ เอียะ
 - ค. อะ อิ อุ เอะ
 - ง. อิ เอะ แอะ อัว
2. ข้อใดเป็นสระเสียงยาวทั้งหมด
 - ก. อา อี อุ เอ
 - ข. เอ อัวะ เอื้อ ออ
 - ค. อี อื้อ แอะ เอียะ
 - ง. อุ ออ เอีย เอื้อ
3. คำในข้อใดประสมสระเสียงสั้น
 - ก. เพชร
 - ข. เมตร
 - ค. เสน่ห์
 - ง. เกม
4. คำใดประสมสระเสียงยาว
 - ก. นอด
 - ข. น่อง
 - ค. กร
 - ง. กล
5. คำใดประสมสระเสียงเดียวกันทั้งหมด
 - ก. กบ บน พร มด
 - ข. เพราะ ล่อง ซอ ลัก
 - ค. ค่อน ผ่อน ร่อน ท่อน
 - ง. เก่ง แข่ง แบ่ง แร่ง
6. สระคูใดมีลักษณะการกล่อมเกลາเสียงอย่างเดียวกัน
 - ก. เอะ แอะ
 - ข. เอะ อื้อ
 - ค. อุ โอ
 - ง. โอะ โอ
7. สระอัว ประกอบด้วยเสียงสระใด
 - ก. อี + อา
 - ข. อี + อา
 - ค. อุ + อะ
 - ง. อุ + อา
8. สระเอา ประกอบด้วยเสียงใด
 - ก. อะ มี ม สะกด
 - ข. อะ มี ย สะกด
 - ค. อะ มี ว สะกด
 - ง. อะ มี ร สะกด
9. ข้อใดไม่มีเสียงสระอะประสมอยู่
 - ก. อ้า
 - ข. ไอ
 - ค. โอ
 - ง. อุ
10. ข้อใดออกเสียงแล้วริมฝีปากห่อทุกคำ
 - ก. เคอะเงิน
 - ข. ก่อเกาะ
 - ค. ลิบลัว
 - ง. เรียบร้อย

ชุดการสอนชุดที่ 3

เรื่อง...เสียงพยานะ

...โดย...

นายเฉลิมชนม์ รักลา

คู่มือครูผู้สอน

ชุดการสอนที่ 3 เรื่อง เลี้ยงพยัญชนะ

ข้อแนะนำสำหรับครูผู้สอน ชุดการสอนที่ 3

1. ชุดการสอนที่ 3 มีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผู้สอนจะต้องตรวจให้ครบดังนี้
 - 1.1 คู่มือครู 1 ฉบับ
 - 1.2 แผนการสอน 1 ฉบับ
 - 1.3 บัตรงานและบัตรเนื้อหา
 - 1.4 วัสดุอุปกรณ์
 - 1.4.1 บัตรงาน
 - 1.4.2 บัตรเนื้อหา
 - 1.4.3 ข้อสอบในแบบทดสอบเรื่อง "เลี้ยงพยัญชนะ"
 - 1.4.4 กระดาษคำตอบ
2. สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนล่วงหน้า
 - 2.1 ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามจำนวนกลุ่ม
 - 2.2 ครูต้องศึกษารายละเอียดของชุดการสอนชุดที่ 3 ดังนี้
 - 2.2.1 ศึกษาคำชี้แจงชุดการสอนเรื่องเลี้ยงพยัญชนะ
 - 2.2.2 ศึกษาคู่มือครูและแผนการสอน
3. บทบาทของครูผู้สอน ครูผู้สอนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมดังนี้
 - 3.1 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การสอนให้พร้อม
 - 3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
 - 3.3 ให้นักเรียนศึกษาคู่มือนักเรียน บัตรงาน และทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด
 - 3.4 ครูเป็นที่ปรึกษาและคำแนะนำแก่นักเรียนขณะทำกิจกรรม
4. คำเฉลยแบบประเมินหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบท้ายบทเรื่อง “เสียงพยัญชนะ”

1. ง
2. ก
3. ก
4. ค
5. ก
6. ค
7. ง
8. ค
9. ข
10. ข

แผนการสอนด้วยชุดการสอนแผนที่ 3

เรื่องเสียงพยัญชนะ

เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

พยัญชนะไทย 44 รูป มีเพียง 21 เสียง เพราะพยัญชนะบางรูปออกเสียงแล้วจะมีเสียงซ้ำกัน นอกจากนี้อักษรนำซึ่งมี ก นำ อักษรเดี่ยว และ อ นำ ข มีเสียงเดียวกับพยัญชนะตัวตามและ พยัญชนะบางตัวเมื่ออยู่ต้นพยางค์อาจประสมกับพยัญชนะตัวอื่นคือ ร ล ว ออกเสียงพร้อมกันได้พยัญชนะสองตัว เมื่ออยู่ต้นพยางค์แล้วออกเสียงพร้อมกันเรียกว่า พยัญชนะควบกล้ำ หรือพยัญชนะประสม เสียงพยัญชนะที่อยู่ท้ายพยางค์หรือคำคือเป็นเสียงพยัญชนะตัวสะกด 8 เสียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จำแนกเสียงพยัญชนะในภาษาไทยได้

จุดประสงค์ย่อย

1. บอกเสียงพยัญชนะที่เกิดต้นพยางค์ และพยัญชนะควบกล้ำได้
2. บอกเสียงพยัญชนะที่เกิดท้ายพยางค์ได้

กระบวนการ (ความรู้-ความเข้าใจ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเสียงสระที่นักเรียนได้ศึกษาจากชุดการสอนเล่มที่ 3
2. ครูแจกชุดการสอนเล่มที่ 3 เรื่องเสียงพยัญชนะให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง
3. ในระหว่างที่นักเรียนกำลังศึกษาบทเรียนด้วยตัวเอง ครูคอยให้คำแนะนำ อธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ หรือไม่แน่ใจคำสั่งในบทเรียน หรือเนื้อหาในบทเรียน
4. เมื่อนักเรียนแต่ละคนศึกษาบทเรียนจนจบแล้วให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนพร้อมทั้งตรวจแบบฝึกหัดที่ตัวเองทำเสร็จแล้ว โดยไม่ต้องคำตอบมาก่อน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง จากการศึกษาชุดการสอน
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาชุดการสอนแล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน
6. ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. ชุดการสอนเล่มที่ 3 เรื่องเสียงพยัญชนะ
2. เพลงเสียงพยัญชนะ
3. แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเล่มที่ 3 เรื่อง เสียงพยัญชนะ

4. แบบทดสอบทำขบพเรียน
5. เทปคลาตเซต
6. เครื่องเล่นเทปคลาตเซต

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การตรวจแบบฝึกหัดทำขบพ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

คู่มือนักเรียน

ชุดการสอนที่ 3 เรื่องเสียงพยัญชนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. บทเรียนนี้ใช้เวลา 60 นาที
2. นักเรียนรับเอกสารจากครูดังนี้
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 บัตรงานและบัตรเนื้อหา
 - 2.3 ข้อสอบในแบบทดสอบ เรื่อง เสียงพยัญชนะ
 - 2.4 กระดาษคำตอบ
3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ
 - 3.1 บอกเสียงพยัญชนะที่เกิดต้นพยางค์ และพยัญชนะควบกล้ำได้
 - 3.2 บอกเสียงพยัญชนะที่เกิดท้ายพยางค์ได้
4. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
 - 4.1 ก่อนเรียนบทเรียนนักเรียนจะต้องศึกษาคู่มือนักเรียนให้เข้าใจชัดเจน
 - 4.2 ขณะเรียนนักเรียนต้องทำกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามลำดับดังนี้
 - 4.2.1 รับชุดการสอนมาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 4.2.2 ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนของชุดการสอน
 - 4.2.3 สรุปเรื่องที่ศึกษา และบันทึกลงสมุด
5. การประเมินผลหลังเรียน
 - 5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม
 - 5.2 การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

เพลงมาตราตัวสะกด

คำร้อง ปิณันท์ สุทธสาร

ทำนอง แคนลำโขง

มาตราตัวสะกด ของไทย รวบรวมไว้มี แก้ว มาตรา
มาตราแม่ก กา อย่าชักช้าจำให้ดี

คำที่ไม่มีตัวสะกด อย่าละลด เช่น ปู่ เต่า ปลา

มาตราตัวสะกดแม่คน อีกแม่กม และ แม่กง

เกย เกว อย่าให้ไหลหลง พวกเราจงจำให้มัน

ห้าแม่ นั้นสะกดต่างกัน มาเร็วพลันจำให้ขึ้นใจ

มาตราแม่กก กด กบ รวมแล้วครบแก้วแม่พอดี

มาตราทั้งสามแม่นี้ อย่ารอรืมีเสียงสั้น สั้น

จำคำนั้นว่าเป็นคำตาย เราทั้งหลายจำได้ไม่ลืม

เกมเทียบเสียงพยัญชนะ

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเทียบเสียงพยัญชนะกับคำต่าง ๆ
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนคำต่าง ๆ โดยอาศัยเสียงพยัญชนะ
3. เพื่อให้นักเรียนหาคำศัพท์จากเสียงสระ ออ ได้

อุปกรณ์

กระดาษ ดินสอ (เท่ากับจำนวนกลุ่มของนักเรียนที่จะทำการแข่งขัน)

ตัวอย่าง คำที่เทียบเสียงกับพยัญชนะ

ก = กอไผ่

ข = ขอทาน

ค = คอห่าน

ง = งอแง

จ = จอแจ

ช = ชอด้วง

ด = ดอไม้

ท = ทอผ้า

น = นอแรด

ป = ปอป่าน

พ = พอใจ

ม = มอเสียงของวัว

บ = ขอบิน

ร = รอรี

ห = หอพัก

วิธีดำเนินการกิจกรรม

แบ่งผู้เล่นเป็นกลุ่มย่อย ๆ กลุ่มละ 3-5 คน แจกกระดาษดินสอให้กลุ่มละ 1 ชุด ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 5 นาที ให้หาคำต่าง ๆ โดยเทียบเสียงพยัญชนะไทยทั้ง 44 ตัว ต้องพยายามเขียนคำให้มากที่สุด หรืออาจเขียนเป็นประโยคก็ได้ หมู่ใดหาคำได้มากที่สุดก็จะเป็นผู้ชนะ ครูจับเวลาในการเล่นเมื่อหมดเวลาครูให้สัญญาณ แล้วนำคำตอบมาดู

เกมสัญลักษณ์อักษร

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ให้นักเรียนเขียนพยัญชนะจากสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเขียนคำต่าง ๆ
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีสมาธิและการจำ นำมาใช้ในการเขียนคำต่าง ๆ อย่างคล่องแคล่ว

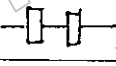
อุปกรณ์

1. ขอลูก กระดานดำ
2. แผนภูมิพยัญชนะ และสัญลักษณ์ของพยัญชนะ

วิธีดำเนินการกิจกรรม

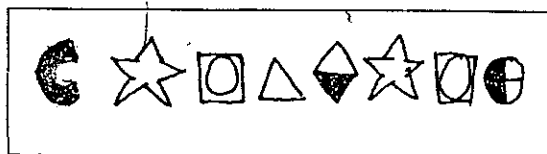
แบ่งผู้เล่นเป็นหมู่ ๆ ละเท่า ๆ กัน ประมาณหมู่ละ 8 – 10 คน ให้ผู้เล่นแต่ละคนขึ้นเป็นแถวตอนตามหมู่ของคน ห่างจากกระดานดำประมาณ 5 เมตร บนกระดานดำติดธงไว้สำหรับเขียนให้ตรงกับแต่ละหมู่ เริ่มเล่นโดยครูชูบัตรคำที่ใช้สัญลักษณ์ของพยัญชนะต่าง ๆ ให้ดู ผู้เล่นคนแรกของแต่ละหมู่ต้องรีบวิ่งออกไปเขียนคำหรือข้อความจากบัตรคำนั้น ๆ ให้ถูกต้องโดยดูสัญลักษณ์ของพยัญชนะเทียบกับตัวพยัญชนะจากแผนภูมิที่ครูคิดไว้ดูบนกระดาน ผู้ใดที่เขียนเสร็จก่อนและถูกต้องจะต้องอ่านและสะกิดคำคำนั้นให้ครูฟัง เมื่อถูกต้องดีแล้วให้ 1 คะแนน เสร็จแล้วผู้อ่านคนแรกก็ไปยืนต่อท้ายแถวของหมู่คน เริ่มการเล่นใหม่ไปเรื่อย ๆ โดยเปลี่ยนบัตรคำใช้ชุดใหม่ในแต่ละรอบ เมื่อสิ้นสุดการแข่งขันก็จะรวมคะแนนเป็นหมู่ หมู่ใดได้คะแนนมากที่สุดก็เป็นผู้ชนะ

เกมสัญลักษณ์อักษร

ก	ข	ฃ	ค	ด	ฉ	ง	จ
							
ฉ	ช	ซ	ฅ	ญ	ฉ	ฉ	ฐ
							
ฑ	ฒ	ณ	ด	ด	ด	ท	ธ
							
น	บ	ป	ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ
							
ม	ย	ร	ด	ว	ศ	ษ	ส
							
ห	พ	อ	ฮ				
							

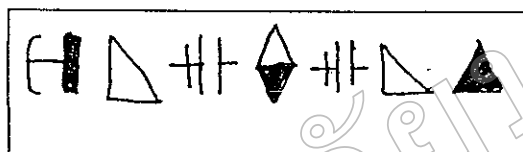
เกมสัญลักษณ์อักษร

1.

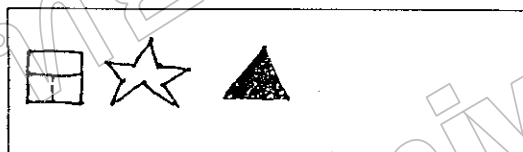
คล่องหลุด

2.

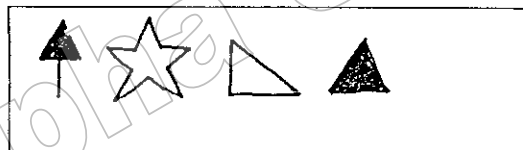
สวมหมวก

3.

ตลก

4.

ปลวก

เกมไครหายไ้ไปไหน

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดลำดับพยัญชนะได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนและสะกศคำตามความหมายที่ครูบอกให้

อุปกรณ์

กระดาษซึ่งเขียนพยัญชนะไว้เป็นกลุ่ม โดยขาดตัวนั้นบ้างตัวนี้บ้าง และมีคำสั้งประกอบว่าให้นำพยัญชนะตัวที่หายไปประกอบกันเป็นคำตามความหมายที่ระบุไว้

วิธีดำเนินการ

แจกกระดาษซึ่งเขียนหรือพิมพ์ลำดับพยัญชนะให้กับผู้เล่นแต่ละคนจับเวลาประมาณ 5 นาที ให้หาพยัญชนะที่หายไปว่าจะประกอบเป็นคำใดบ้าง ใครที่หาได้เสร็จก่อนก็เป็นผู้ชนะ อาจรวมคะแนนเป็นหมู่ว่าหมู่ใดที่มีทำเสร็จมากที่สุดและเร็วที่สุด

ตัวอย่าง

1. เธอรู้ไหมว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไว้ว่าหายไป 3 ตัว ถ้าเธอเอามา
รวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึงเครื่องมือที่ใช้ในการจับปลา

ก ข ข ค ค ง ง จ จ ช ช ฉ ฉ ฎ ฎ ฐ ฐ ฑ ฑ ณ ณ ค ค ถ ถ
ธ ธ บ บ ผ ผ ฟ ฟ ภ ภ ม ม ร ร ล ล ศ ศ ส ส ห ห ฮ ฮ (เฉลย=ฮวน)

2. เธอรู้ไหมว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไว้ว่าหายไป 2 ตัว ถ้าเธอเอามา
รวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึงเครื่องดนตรีชนิดหนึ่ง

ก ข ข ค ค ง ง จ จ ช ฉ ฉ ฎ ฎ ฐ ฐ ฑ ฑ ณ ณ ค ค ถ ถ
ธ ธ บ บ ป ป ผ ผ ฟ ฟ ภ ภ ม ม ร ร ล ล ว ว ศ ศ ส ส ห ห ฮ ฮ (เฉลย=ซอ)

3. เธอรู้ไหมว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไว้ว่าหายไป 3 ตัว ถ้าเธอเอามา
รวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึงเครื่องมือที่ใช้ในการทำสวน

ก ข ข ค ค ง ง จ จ ช ช ฉ ฉ ฎ ฎ ฐ ฐ ฑ ฑ ณ ณ ค ค ถ ถ
ธ ธ บ บ ป ป ผ ผ ฟ ฟ ภ ภ ม ม ข ข ร ร ล ล ว ว ศ ศ ส ส ห ห ฮ ฮ (เฉลย=จอบ)

เกมโครทายไปไหน

คำชี้แจง ให้หาพยัญชนะที่หายไปว่าจะประกอบเป็นคำใดบ้าง ใครที่หาได้เร็วก่อนก็เป็นผู้ชนะ

1. เรารู้ใหม่ว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไปว่าหายไป 6 ตัว ถ้าเธอเอามารวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึง จังหวัดหนึ่งอยู่ในเขตภาคกลางมีพระปฐมเจดีย์

ก ข ข ค ค ง ง จ จ ช ช ฉ ฉ ญ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ค ต ถ ท
ธ บ ผ ฝ พ ฟ ภ ย ล ว ศ ษ ส ห พ อ

2. เรารู้ใหม่ว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไปว่าหายไป 3 ตัว ถ้าเธอเอามารวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึง สัตว์น้ำชนิดหนึ่งมีเปลือกแข็ง

ก ข ข ค ค ง ง จ จ ช ช ฉ ฉ ญ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ค ต ถ ท
ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ร ล ว ศ ษ ส พ อ

3. เรารู้ใหม่ว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไปว่าหายไป 4 ตัว ถ้าเธอเอามารวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับคนน้ำ

ก ข ข ค ค ง ง จ จ ช ช ฉ ฉ ญ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ค ต ถ ท
ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ว ศ ษ ส พ อ

4. เรารู้ใหม่ว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไปว่าหายไป 3 ตัว ถ้าเธอเอามารวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึง อวัยวะส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดเสียง

ก ข ข ค ค ง ง จ จ ช ช ฉ ฉ ญ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ค ต ถ ท
ธ น บ ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห พ อ

5. เรารู้ใหม่ว่าพยัญชนะต่อไปนี้ตัวใดหายไป ขอบอกไปว่าหายไป 6 ตัว ถ้าเธอเอามารวมกันจะได้คำๆ หนึ่ง ซึ่งหมายถึง คำประพันธ์ที่แต่งทันทีทันใด

ข ข ค ค ง ง จ จ ช ช ฉ ฉ ญ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ค ต ถ ท
ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ว ศ ษ ห พ อ

เฉลยเกมโครทายไปไหน

1. นครปฐม
2. หอย
3. หลอด
4. ปอด
5. กลอนสด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบความรู้
วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเสียงพยัญชนะ

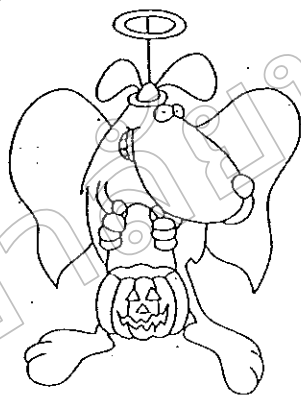
เสียงพยัญชนะ

พยัญชนะไทย 44 รูป มีเสียงเพียง 21 เสียง เพราะพยัญชนะบางรูปมีเสียงซ้ำกัน นอกจากนี้ อักษรนำ ซึ่งมี ห นำอักษรเดี่ยว และ อ นำ ย มีเสียงเดียวกับพยัญชนะตัวตาม

รูปพยัญชนะ	สัญลักษณ์เสียง
1. ก	ก
2. ข ฃ ค ฅ ฌ	ค
3. ง หง (หงาย)	ง
4. จ	จ
5. ฉ ช จ	ช
6. ซ ศ ษ ส	ซ
7. ฎ ฏ	ด
8. ฏ ฐ	ด
9. ฑ ฒ ฌ ฑ	ต
10. ณ น ฌน (หนา)	น
11. บ	บ
12. ป	ป
13. ผ พ ฝ	ฟ
14. ฝ ฟ	ฟ
15. ม ฌม (มม)	ม

16. ฅ ฆ ฅ (หญา) ฆบ (หขิน) ฅบ (อ่า อยู่ อย่าง อย่า)	...	ย
17. ร ทร (หริ)		ร
18. ถ ฬ ถล (หลา)		ถ
19. ว หว (หวิ)		ว
20. ฬ ฮ		ฮ
21. ฅ		ฅ

เสียงพยัญชนะต้นพยางค์ เสียงพยัญชนะ 21 เสียง อยู่ต้นพยางค์หรือต้นคำ คือ เป็นเสียงพยัญชนะต้นได้ทั้งมวล
เสียงพยัญชนะต้นนอกจากเสียงพยัญชนะเดี่ยวๆ ทั้ง 21 เสียง แล้วยังรวมถึงพยัญชนะควบกล้ำบางตัวด้วย

เสียงพยัญชนะควบกล้ำ พยัญชนะบางตัวเมื่ออยู่ต้นพยางค์อาจประสมกับพยัญชนะตัวอื่น คือ ร ล ว ออกเสียง
พร้อมกันได้ พยัญชนะสองตัวเมื่ออยู่ต้นพยางค์ แล้วออกเสียงพร้อมกันเรียกว่า พยัญชนะควบกล้ำ

เสียงพยัญชนะควบกล้ำ	ตัวอย่าง
1. กร	กรู เกรง
2. กล	กล้า กลิ่น
3. กว	กว่า แก้ว
4. ทร	ขรุ ทรู ขริบ เกร่ง
5. ฑ	ขลา ฑี ขลัง กลาข
6. ฑว	ขวา ฑัว ขวิด ความ
7. พร	พรา พร้อม
8. พล	แปล ปลา ปลัด พลาข
9. ปร	ปรี เปรียบ
10. ปล	ปลา ปลีก
11. ตร	ตรา เทรียม
12. ทร	อินทรา อินทรา (สันสกฤต)
13. ปร	ฟรี (อังกฤษ)
14. ปร	ฟลุก (อังกฤษ)
15. ปร	ดราฟท์ (อังกฤษ)
16. ปร	บรันดี (อังกฤษ)
17. ปร	บล็อก (อังกฤษ)

เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ เสียงพยัญชนะที่อยู่ท้ายพยางค์หรือท้ายคำ ถือเป็นเสียงพยัญชนะตัวสะกด มี 8 เสียง
เสียงพยัญชนะตัวสะกดดังกล่าว จัดเป็นแม่หรือมาตราต่าง ๆ ดังนี้

เสียงพยัญชนะตัวสะกด	แม่หรือมาตรา	ตัวอย่าง
ก	กก	กัก สุข ไรศ เมฆ
ง	กง	แกง ขิง จาง
ด	กด	เกิด หุด นาด บาท พุด เสบ หิส
น	กน	เกิน ชาญ คุณ พร นิล กาฬ
บ	กบ	กบ รูป เทพ กราฟ ลาก
ป	กป	กบ ชิม ถาม
ย	กย	กาน โขย เถย
ว	กvw	ขาว เขียว ฉิว

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง"เสียงพยัญชนะ"

ตอนที่ 1 เติมคำหรือข้อความในช่องว่าง

1. เสียงพยัญชนะต้นมี.....เสียง
2. เสียงพยัญชนะสะกดมีเสียง ได้แก่.....
3. เสียงพยัญชนะควบที่ไม่มีใช้ในคำไทยแท้คือ.....
4. แม่ ก กา คือ.....
5. มาตราตัวสะกดที่ไม่มีใช้ในคำไทยแท้คือ.....
6. เสียงพยัญชนะในภาษาไทยมีกี่เสียง.....
7. อวัยวะใดช่วยในการกล่อมกลาเสียง.....
8. บอกพยัญชนะที่เกิดจากเพดานอ่อนไปสู่ริมฝีปาก.....
9. พยัญชนะด้านแบ่งเสียงตามฐานที่เกิดจะแบ่งพยัญชนะเป็นกี่วรรค.....
10. มาตราตัวสะกดในภาษาไทยมีกี่มาตรา.....

ตอนที่ 2 จงบอกว่าในแต่ละข้อมีเสียงพยัญชนะกี่เสียง

1. ผู้ใหญ่ได้พบกันทั่วถึง เสียง
2. พวกหนุ่มสาวมีโอกาสได้รู้จักกัน.....เสียง
3. ทุกครั้งที่ข้าพเจ้านึกถึงงาน.....เสียง
4. จับได้แล้วว่าทำไมเรือมันไปเองได้.....เสียง
5. งานที่สนุกที่หนึ่งในวัด.....เสียง
6. ร้านจัดกันอย่างประณีต.....เสียง
7. เพชรนิลจินดาก็แต่งกัน ได้ুবวบ.....เสียง
8. พอได้อินพุดกันได้ไม่ต้องตะโกน.....เสียง
9. ท่านเปรียบเสมือนเทวดาตกลงมา.....เสียง
10. แม้จะแพงซื้อไม่ได้ เพียงไปนั่งดูก็สนุก.....เสียง

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง “เสียงพยัญชนะ”

ตอนที่ 1

1. 21 เสียง
2. เจี๋ย เสียง ก ง ค น บ ม ข ว
3. ทร ฟร ฟล ดร บร บล
4. พยางค์หรือคำที่ไม่มีเสียงพยัญชนะสะกด
5. แม่กง แม่กม แม่เกย แม่เกอว
6. 22 เสียง
7. เส้นเสียง
8. ง จ ค ป
9. 5 วรรณ
10. 9 มาตรา

ตอนที่ 2

1. 5 เสียง
2. 9 เสียง
3. 7 เสียง
4. 9 เสียง
5. 5 เสียง
6. 6 เสียง
7. 9 เสียง
8. 6 เสียง
9. 8 เสียง
10. 8 เสียง

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง “เสียงพยัญชนะ”

ตอนที่ 1 เลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุด

1. พยัญชนะไทยมีกี่รูปก็เสียง
 - ก. 40 รูป 21 เสียง
 - ข. 42 รูป 20 เสียง
 - ค. 44 รูป 24 เสียง
 - ง. 44 รูป 21 เสียง
2. รูปพยัญชนะในข้อใดมีเสียงเดียวกันทั้งหมด
 - ก. ข ช ค ฌ
 - ข. ฉ ช ซ ฌ
 - ค. ฎ ฏ ถ ด
 - ง. ฌ ร ล พ
3. เสียงพยัญชนะในข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น
 - ก. ข
 - ข. ส
 - ค. ษ
 - ง. ซ
4. เสียงพยัญชนะที่เกิดคันพยางค์มีกี่เสียง
 - ก. 18 เสียง
 - ข. 20 เสียง
 - ค. 21 เสียง
 - ง. 24 เสียง
5. คำใดมีเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงควบกล้ำ
 - ก. กวาด
 - ข. กล
 - ค. กลิ
 - ง. กาว
6. แม่ ก กา คืออะไร
 - ก. คำที่ประสมสระอา
 - ข. คำที่ประสมสระ อะ สระ อา
 - ค. คำที่ไม่มีเสียงพยัญชนะสะกด
 - ง. คำที่ประสมสระ อะ สระอาและไม่มีเสียงพยัญชนะสะกด
7. เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์หรือพยัญชนะสะกดมีกี่เสียง
 - ก. 5 เสียง
 - ข. 6 เสียง
 - ค. 7 เสียง
 - ง. 8 เสียง
8. ข้อใดมีเสียงพยัญชนะสะกดเช่นเดียวกับคำ “รัฐ”
 - ก. นิจ ก๊าซ บุหรี่ สันต์
 - ข. อรุณ เกณฑ์ พัฒน์ พุท
 - ค. เขต กฎ ครุฑ ชล
 - ง. ชนด บาท รถ เศษ
9. ข้อใดมีเสียงพยัญชนะสะกดเสียงเดียวกันทั้งหมด
 - ก. การ ภาพ กาว วาว
 - ข. สด เขต นิจ วิทย์
 - ค. กาบ ราบ รับ สัตย์
 - ง. สิ่ง ถึง วัง ริม
10. “กล้วยทำข้าวสวยแค่รูป” ข้อความนี้ มีพยัญชนะกี่รูป
 - ก. 9 รูป
 - ข. 10 รูป
 - ค. 11 รูป
 - ง. 12 รูป

ชุดการสอนชุดที่ 4
เรื่อง...เสียงวรรณยุกต์

...โดย...

นายเฉลิมชนม์ รักลา

คู่มือครูผู้สอน

ชุดการสอนที่ 4 เรื่อง เสียงวรรณยุกต์

ข้อแนะนำสำหรับครูผู้สอน ชุดการสอนที่ 4

1. ชุดการสอนที่ 4 มีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผู้สอนจะต้องตรวจให้ครบดังนี้
 - 1.1 คู่มือครู 1 ฉบับ
 - 1.2 แผนการสอน 1 ฉบับ
 - 1.3 บัตรงานและบัตรเนื้อหา
 - 1.4 วัสดุอุปกรณ์
 - 1.4.1 บัตรงาน
 - 1.4.2 บัตรเนื้อหา
 - 1.4.3 ข้อสอบในแบบทดสอบเรื่องเสียง “เสียงวรรณยุกต์”
 - 1.4.4 กระดาษคำตอบ
2. สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนล่วงหน้า
 - 2.1 ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามจำนวนกลุ่ม
 - 2.2 ครูต้องศึกษารายละเอียดของชุดการสอนชุดที่ 4 ดังนี้
 - 2.2.1 ศึกษาคำชี้แจงชุดการสอนเรื่องเสียงวรรณยุกต์
 - 2.2.2 ศึกษาคู่มือครูและแผนการสอน
3. บทบาทของครูผู้สอน ครูผู้สอนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมดังนี้
 - 3.1 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การสอนให้พร้อม
 - 3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
 - 3.3 ให้นักเรียนศึกษาคู่มือนักเรียน บัตรงาน และทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด
 - 3.4 ครูเป็นที่ปรึกษาและคำแนะนำแก่นักเรียนขณะทำกิจกรรม
4. กำเลดแบบประเมินหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบท้ายบทเรื่อง “ระบบวรรณยุกต์”

1. ค
2. ง
3. ข
4. ง
5. ก
6. ก
7. ข
8. ง
9. ก
10. ค

แผนการสอนด้วยชุดการสอนแผนที่ 4

เรื่องเสียงวรรณยุกต์

เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย มี 5 เสียง คือ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา เสียงวรรณยุกต์มีความสำคัญในภาษาไทย คือคำที่มีเสียงพยัญชนะและสระเสียงเดียวกัน แต่ต่างกันที่เสียงวรรณยุกต์ย่อมมีความหมายที่ต่างกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จำแนกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยได้

จุดประสงค์ย่อย

1. บอกจำนวนและลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียงได้
2. บอกความสำคัญของเสียงวรรณยุกต์ได้

กระบวนการ (ความรู้-ความเข้าใจ)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเสียงพยัญชนะที่นักเรียนได้ศึกษาจากชุดการสอนเล่มที่ 3
2. ครูแจกชุดการสอนเล่มที่ 4 เรื่องเสียงวรรณยุกต์ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง
3. ในระหว่างที่นักเรียนกำลังศึกษาบทเรียนด้วยตัวเอง ครูคอยให้คำแนะนำ อธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ หรือไม่แน่ใจคำสั่งในบทเรียน หรือเนื้อหาในบทเรียน
4. เมื่อนักเรียนแต่ละคนศึกษาบทเรียนจนจบแล้วให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนพร้อมทั้งตรวจแบบฝึกหัดที่ตัวเองทำเสร็จแล้ว โดยไม่ต้องคำตอบมาก่อน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง จากการศึกษาชุดการสอน
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาชุดการสอนแล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน
6. ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

สื่อการเรียนรู้

1. ชุดการสอนเล่มที่ 4 เรื่องเสียงวรรณยุกต์
2. เพลงเสียงวรรณยุกต์
3. แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเล่มที่ 4 เรื่อง เสียงวรรณยุกต์

4. แบบทดสอบท้ายบทเรียน
5. เทปคลาสเซต
6. เครื่องเล่นเทปคลาสเซต

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบท

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

คู่มือนักเรียน

ชุดการสอนที่ 4 เรื่องเสียงวรรณยุกต์

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. บทเรียนนี้ใช้เวลา 60 นาที
2. นักเรียนรับเอกสารจากครูดังนี้
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 บัตรงานและบัตรเนื้อหา
 - 2.3 ข้อสอบในแบบทดสอบ เรื่อง เสียงวรรณยุกต์
 - 2.4 กระดาษคำตอบ
3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ
 - 3.1 บอกจำนวนและลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียงได้
 - 3.2 บอกความสำคัญของเสียงวรรณยุกต์ได้
4. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
 - 4.1 ก่อนเรียนบทเรียนนักเรียนจะต้องศึกษาคู่มือนักเรียนให้เข้าใจชัดเจน
 - 4.2 ขณะเรียนนักเรียนต้องทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับดังนี้
 - 4.2.1 รับชุดการสอนมาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 4.2.2 ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนของชุดการสอน
 - 4.2.3 สรุปเรื่องที่ศึกษา และบันทึกลงสมุด
5. การประเมินผลหลังเรียน
 - 5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม
 - 5.2 การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

เพลงวรรณยุกต์

คำร้อง ปิณันท์ สุทธสาร

ทำนอง คำนวณเรขู

วรรณยุกต์ ของไทยโคตรเด่น เป็นเสียงคนตรี
เอกลักษณ์ของไทยเรานี้ มีมีชาติโคตรใช้กัน

ต่างเสียง กา ก่า คา คำ ความหมาย กลายครัน
ข้า ขา นา หน้า ปั้น ปั้น ล้วนสรรค์มากมายหลายคำ

ต่างเปล่งเสียงเรียงไป สามัญและ เอก โท ตรี
อีกจัตวา เหล่านี้ ล้วนมี ห้าเสียง ครอบครัน

คำรูปนั้นเรียกไม้ ไม้โท () ไม้เอก () จัตวา ()
อีกหนึ่งไม้สั้นหนา ไม้ตรี () ครอบสิ้นเธอ

จงจำให้ดีพวกเรา วรรณยุกต์ของไทย
ผันไปหลายคำจำให้ดี ผันไปตามหมู่ไตรยางค์ (จำทั้งหมด)

เกมนักร้องเสียงทอง

ความมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นวรรณยุกต์ได้ถูกต้องขึ้น

อุปกรณ์

1. บัตรคำ เขียนคำว่า เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี เสียงจัตวา จัดไว้เป็นชุดตามจำนวนหมู่ของผู้เล่นชุดหนึ่ง ๆ จะมีบัตรคำครบ 5 เสียง
2. บัตรคำต่าง ๆ ที่ต้องการให้นักเรียนผันเสียง

วิธีดำเนินการกิจกรรม

แบ่งผู้เล่นเป็นหมู่ หมู่ละ 5 คน (ถ้ามีนักเรียนเกินมากก็ช่วยครูเป็นกรรมการและผลัดเปลี่ยนไปเล่นบ้างในรอบต่อไป) ให้ผู้เล่นแต่ละหมู่เข้าแถวตอน และถือบัตรคำคนละใบเรียงตามลำดับ ตั้งแต่เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา ครูยืนอยู่ตรงกลาง แต่ละหมู่อยู่ห่างประมาณ 4 เมตร เริ่มการเล่นโดยครูจะชูบัตรคำศัพท์ขึ้น 1 ใบ ผู้เล่นแต่ละฝ่ายจะต้องดูว่าคำที่ครูชูนั้นมีเสียงตรงกับบัตรคำที่ตนถือไว้หรือไม่ ถ้าตรงเสียงใดผู้เล่นคนนั้นต้องรับเอาบัตรคำเสียงวรรณยุกต์นั้นมาส่งให้ครูตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องก็ได้ 1 คะแนน การเล่นดำเนินโดยครูใช้คำศัพท์ที่มีเสียงวรรณยุกต์เสียงต่าง ๆ ไปเรื่อย ๆ จนผู้เล่นของแต่ละฝ่ายได้ออกมาอย่างทั่วถึง และครูเห็นว่าผู้เล่นมีความเข้าใจเนื้อหา สามารถทำได้คล่องแคล่วแล้วจึงหยุดเล่น รวมคะแนนฝ่ายที่ได้คะแนนรวมมากที่สุดก็จะเป็นฝ่ายชนะ

ใบความรู้
วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเสียงวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์

งานวนและลักษณะเสียงวรรณยุกต์

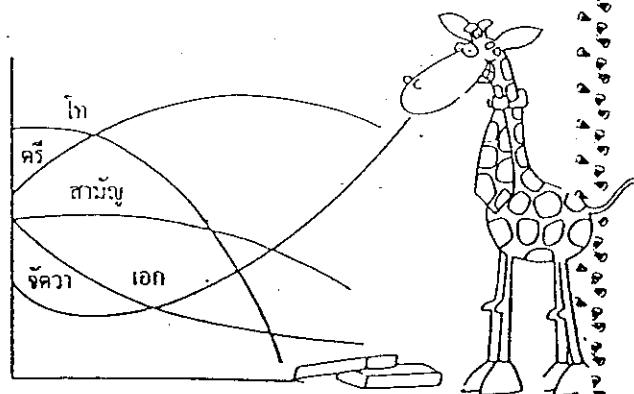
เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมี 5 เสียง คือ

1. เสียงสามัญ คือ เสียงที่มีระดับปานกลางและมีระดับคงที่ตลอดไป เช่น กา นอน ใน รัง
2. เสียงเอก คือ เสียงที่เริ่มต้นระดับต่ำกว่าเสียงสามัญ คำตาย เสียงจะคงระดับตลอด เช่น เด็ก จะ เก็บ ผัก กำเป็น เสียงคงระดับอยู่ชั่วระยะหนึ่งแล้วค่อย ๆ ลดลงเล็กน้อย เช่น กว่า แข่ง ค่อ สัน
3. เสียงโท คือ เสียงที่เริ่มต้นระดับสูงกว่าเสียงสามัญแล้วค่อยลดระดับต่ำกว่าเสียงเอก เช่น ที่ ว่า แยก ได้
4. เสียงตรี คือ เสียงที่เริ่มต้นระดับสูงกว่าเสียงสามัญเล็กน้อย บางทฤษฎีว่าเสมอเสียงโท คำตาย เสียงคงระดับสูงเดิมไว้ตลอด เช่น คิด ลึก นะ จ๊ะ คำเป็น เสียงค่อย ๆ เปลี่ยนระดับสูงขึ้นกว่าเดิมเล็กน้อย เช่น รู้ แล้ว กลัอง ไว้
5. เสียงจัตวา คือ เสียงที่เริ่มต้นระดับต่ำกว่าเสียงเอกแล้วลดต่ำลงอีก ต่อจากนั้นเปลี่ยนระดับสูงขึ้น ตามลำดับ เสมอเสียงตรี เช่น หนู เห็น เขา ไหม

กล่าวโดยสรุปเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมี 2 พวก คือ ระดับเสียงวรรณยุกต์

วรรณยุกต์ระดับ มีระดับเสียงค่อนข้างคงที่ตลอด ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์เอก และวรรณยุกต์ตรี

วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ มีการเปลี่ยนแปลงระดับเสียง ได้แก่ วรรณยุกต์โทเปลี่ยนจากสูงลงต่ำ และวรรณยุกต์จัตวาเปลี่ยนจากต่ำขึ้นสูง

ความสำคัญของเสียงวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์มีความสำคัญในภาษาไทย เพราะคำพูดที่มีความหมายสื่อความเข้าใจกันได้ จะต้องประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์อย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อเสียงใดเสียงหนึ่งเปลี่ยนไป ความหมายของคำนั้นจะผิดแผกไป หรือกลายเป็นคำที่ไม่มีความหมาย คำที่มีเสียงพยัญชนะและสระเสียงเดียวกัน แต่ต่างกันที่เสียงวรรณยุกต์ ย่อมมีความหมายต่างกัน หรือกลายเป็นคำที่ไม่มีความหมาย เช่น กู กู๋ กู้ ต่างมีความหมายผิดกัน กู กู๋ ไม่มี ความหมาย

หลักการเทียบเคียงวรรณยุกต์

อักษรกลางค่าเป็น ผันวรรณยุกต์ได้ครบ 5 เสียง คือ เมื่อไม่มีรูปวรรณยุกต์เป็นเสียงสามัญ มีรูปวรรณยุกต์ใดจะมีเสียงตรงตามรูปวรรณยุกต์นั้น ๆ ดังนี้

สุ่มญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก้า

อีกประการค่าตาย ผนวกรวมบุคคลได้ 4 เสียง คือ ไม่มีรูปารวมบุคคลเป็นเสียงเอก มีรูปารวมบุคคล
โท-ตรี จัตวา มีเสียง โท-ตรี และจัตวาตามลำดับ ดังนี้

สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
(ไม่มี)	กะ	กัะ	กัะ	กัะ

เมื่อต้องการทราบว่าคำใดมีเสียงวรรณยุกต์ใดให้เทียบเสียงกับคำอักษรกลาง สุดแต่คำนั้นจะเป็นคำเป็นหรือคำตาย คำเป็นให้เทียบกับคำอักษรกลางคำเป็น เช่น

ค-ก เสียงสามัญ ตัน-กัน เสียงเอก น้-กั เสียงโท น้-กั^๕ เสียงตรี ขา-ก้า เสียงจัตวา

ถ้าเป็นคำตายให้เทียบเสียงกับคำอักษรกลางคำตาย เช่น

ชัด-กั๊ด เลี้ยงเอง มาก-ก้าก เลี้ยงโท ละ-ก๊ะ เลี้ยงครี มะ-ก๊ะ เลี้ยงจั่ว

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่องเสียงวรรณยุกต์

ตอนที่ 1 เติมคำหรือข้อความในช่องว่างผันเสียงวรรณยุกต์ของคำต่อไปนี้เพื่อให้เป็นคำที่มีความหมายต่างกันมากที่สุด

1. เกา.....
2. หาม.....
3. ภู.....
4. จำ.....
5. เสือ.....
6. ลำ.....
7. ปาน.....
8. พอ.....
9. หิว.....
10. อุ.....

ตอนที่ 2 เติมรูปวรรณยุกต์ที่หายไปให้ได้ใจความสมบูรณ์

1. เจกนังกินกวยเตี๋ยวที่ร้านชาวม.....
2. นำเอกช่วยแกรอนในไค.....
3. กอยกลัวผีจนหัวโกรน.....
4. เขยขวปีกลายนาดูมาก.....
5. แม่บอกก็ครึ่งแล้ววอายน.....
6. ทำโตะเกาอีหักไปก็ตัว.....
7. หากเธอวาคีก็แยแล้วจะ.....
8. แม่ไก่อ้วนันรองกระตาดอนออกไ้.....
9. ขย้าเจียวขบปากเหมือนนาคเป็น.....
10. เอาศอกกระทงชีโครงนองเขากใหญ่.....

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง “เสียงวรรณยุกต์”

ตอนที่ 1

1. เก้า เก้า เก้า
2. ห่าม ห่าม
3. ฐู่ ฐู่
4. จ้า
5. เสื่อ เสื่อ
6. ล้า ล้า
7. ป่าน ป่าน
8. พ่อ พ่อ
9. หั่ว
11. ฐู่ ฐู่

ตอนที่ 2

1. เจ๊กนั่งกินถ้วยเดียวที่ร้านข้าวต้ม
2. น้ำแกงขวยแครงร้อนในได้
3. ก้อยกถั่วฝักจนหัวโกร๋น
4. เขี้ยวปีกกลายน่าดูมาก
5. แม่บอกที่ครึ่งแล้วว่าอย่าชน
6. ทำโต๊ะเก้าอี้หักไปที่ตัว
7. หากเธอว่าดีก็แยแล้วจ๊ะ
8. แม่ไก่ตัวนั้นร้องกระดากตอนออกไข่
9. ขำเขี้ยวขบปากเหมือนนาคเป็น
10. เขาศอกกระทุ้งซี่โครงน้องเข้าอีกใหญ่

ตอนที่ 1 เลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุด

1. เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมีกี่เสียง ก. 3 เสียง ข. 4 เสียง ค. 5 เสียง ง. 6 เสียง 2. เสียงวรรณยุกต์ใดมีระดับคงที่ ก. สามัญ เอก โท ข. สามัญ เอก จัตวา ค. สามัญ โท ศรี ง. สามัญ เอก ศรี 3. เสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับจากสูงลงต่ำ ก. เอก ข. โท ค. ศรี ง. จัตวา 4. เสียงวรรณยุกต์ใดเปลี่ยนระดับจากต่ำขึ้นสูง ก. เอก ข. โท ค. ศรี ง. จัตวา 5. เสียงวรรณยุกต์มีความสำคัญแก่ภาษาไทยอย่างไร ก. เพิ่มคำ ข. เพิ่มความไพเราะ ค. ช่วยให้ออกเสียงคำได้สะดวก ง. ช่วยในการประพันธ์	6. ถ้าใดเปลี่ยนความหมายไปคามเสียงวรรณยุกต์ได้มากที่สุด ก. เกา ข. คู ค. ปีน ง. หิว 7. คำใดเมื่อเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนไปอย่างใดอย่างหนึ่งจะกลายเป็นพยางค์ที่ไม่มีความหมาย ก. กาง ค. กุม ข. กิน ง. กาว 8. คำใดเมื่อเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนไปอย่างใดอย่างหนึ่งจะกลายเป็นพยางค์ที่ไม่มีความหมาย ก. ขัน ข. เข้ม ค. ของ ง. ขุย 9. พยางค์ใดผันเสียงวรรณยุกต์เพื่อให้เป็นคำที่มีความหมายได้ ก. เกื่อ ข. เค ค. บู ง. เม 10. ข้อใดมีเสียงโททุกคำ ก. หน้าร้อนอีกแล้ว ข. นื่องแก้วเริ่มเบือ ค. เมื่อเพื่อนขู่ขาก ง. พุดมากแล้วจ๊ะ
---	--

ชุดการสอนชุดที่ 5
เรื่อง...พยางค์และคำ

...โดย...

นายเฉลิมชนม์ รักลา

คู่มือครูผู้สอน

ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง พยางค์และคำ

ข้อแนะนำสำหรับครูผู้สอน ชุดการสอนที่ 5

1. ชุดการสอนที่ 5 มีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผู้สอนจะต้องตรวจให้ครบดังนี้
 - 1.1 คู่มือครู 1 ฉบับ
 - 1.2 แผนการสอน 1 ฉบับ
 - 1.3 บัตรงานและบัตรเนื้อหา
 - 1.4 วัสดุอุปกรณ์
 - 1.4.1 บัตรงาน
 - 1.4.2 บัตรเนื้อหา
 - 1.4.3 ข้อสอบในแบบทดสอบเรื่องเสียง “ พยางค์และคำ ”
 - 1.4.4 กระดาษคำตอบ
2. สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนล่วงหน้า
 - 2.1 ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามจำนวนกลุ่ม
 - 2.2 ครูต้องศึกษารายละเอียดของชุดการสอนชุดที่ 5 ดังนี้
 - 2.2.1 ศึกษาคำชี้แจงชุดการสอนเรื่องเสียงพยางค์และคำ
 - 2.2.2 ศึกษาคู่มือครูและแผนการสอน
3. บทบาทของครูผู้สอน ครูผู้สอนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมดังนี้
 - 3.1 จัดเตรียมเอกสารและอุปกรณ์การสอนให้พร้อม
 - 3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน
 - 3.3 ให้นักเรียนศึกษาคู่มือนักเรียน บัตรงาน และทำกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด
 - 3.4 ครูเป็นที่ปรึกษาและคำแนะนำแก่นักเรียนขณะทำกิจกรรม
4. คำเฉลยแบบประเมินหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบท้ายบทเรื่อง “พยางค์และคำ”

1. ค
2. ง
3. ค
4. ก
5. ง
6. ก
7. ง
8. ค
9. ค
10. ค

แผนการสอนด้วยชุดการสอนแผนที่ 5

เรื่องพยางค์และคำ

เวลา 1 คาบ

สาระสำคัญ

คำพ้องเสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์ แต่ละเสียงยังไม่มี ความหมายในภาษา ต่อเมื่อ เสียงสระ เสียงพยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์เปล่งพร้อมๆ กัน อาจเป็นเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง จึงจะมีความหมาย เสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์ที่เปล่งออกไปพร้อมๆ กันครั้งหนึ่งๆ เรียกว่า พยางค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกลักษณะของพยางค์และคำได้

จุดประสงค์ย่อย

1. บอกความหมายและองค์ประกอบของพยางค์และคำได้
2. บอกจำนวนคำและจำนวนพยางค์ได้
3. บอกจำนวนคำของข้อความที่กำหนดให้ได้

กระบวนการ (ความรู้ - ความเข้าใจ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเสียงวรรณยุกต์ที่นักเรียน ได้ศึกษาจากชุดการสอน เล่มที่ 4
2. ครูแจกชุดการสอนเล่มที่ 4 เรื่องเสียงวรรณยุกต์ให้นักเรียน ได้เรียนรู้ตามความสามารถของ ตนเอง
3. ในระหว่างที่นักเรียนกำลังศึกษาบทเรียนด้วยตัวเอง ครูคอยให้คำแนะนำ อธิบายเพิ่มเติม ในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ หรือไม่แน่ใจคำสั่งในบทเรียน หรือเนื้อหาในบทเรียน
4. เมื่อนักเรียนแต่ละคนศึกษาบทเรียนจนจบแล้วให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนพร้อมทั้งตรวจ แบบฝึกหัดที่ตัวเองทำเสร็จแล้ว โดยไม่ต้องคำตอบมาก่อน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของ ตนเองจากการศึกษาชุดการสอน
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาชุดการสอนแล้วบันทึกลงใน สมุดของแต่ละคน
6. ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน
7. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกับการใช้ในการ ทดสอบก่อนเรียนด้วยชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน ต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. ชุดการสอนเล่มที่ 5 เรื่อง พยางค์และคำ
2. เพลงพยางค์
3. แบบฝึกหัดทำขบทเรียนเล่มที่ 5 เรื่องพยางค์และคำ
4. เทปคลาสเซต
5. เครื่องเล่นเทปคลาสเซต
6. แบบทดสอบทำขบทเรียน
7. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. การตรวจแบบฝึกหัดทำขบท
3. แบบทดสอบทำขบทเรียน
4. ผลการทดสอบของนักเรียน

คู่มือนักเรียน

ชุดการสอนที่ 5 เรื่อง พยางค์และคำ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

1. บทเรียนนี้ใช้เวลา 60 นาที
2. นักเรียนรับเอกสารจากครูดังนี้
 - 2.1 คู่มือนักเรียน
 - 2.2 บัตรงานและบัตรเนื้อหา
 - 2.3 ข้อสอบในแบบทดสอบ เรื่อง พยางค์และคำ
 - 2.4 กระดาษคำตอบ
3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ
 - 3.1 บอกความหมายและองค์ประกอบของพยางค์และคำได้
 - 3.2 บอกจำนวนคำและจำนวนพยางค์ได้
 - 3.3 บอกจำนวนคำของข้อความที่กำหนดให้ได้
4. กิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติ
 - 4.1 ก่อนเรียนบทเรียนนักเรียนจะต้องศึกษาคู่มือนักเรียนให้เข้าใจชัดเจน
 - 4.2 ขณะเรียนนักเรียนต้องทำกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับดังนี้
 - 4.2.1 รับชุดการสอนมาศึกษาด้วยตนเอง
 - 4.2.2 ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนของชุดการสอน
 - 4.2.3 สรุปเรื่องที่ศึกษา และบันทึกลงสมุด
 - 4.2.4 ทำแบบทดสอบหลังเรียน
5. การประเมินผลหลังเรียน
 - 5.1 สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - 5.2 การตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
 - 5.3 ผลการทดสอบของนักเรียน

เพลงพยางค์

คำร้อง เบญจา พิมจุฬา

ทำนอง Jingle Bell

พยางค์ พยางค์ นั่นคือการเปล่งเสียง เป็นสำเนียง เป็นสำเนียง เสียงมีหนึ่งพยางค์
ส่วนแว่นตา และปากกา นั้นมีสองพยางค์ ไม่อำพราง พยางค์หนึ่งเปล่งเสียงหนึ่งเอ่ย...

*** (ซ้ำทั้งหมด) ***

เกมรวมพลังสร้างคำ

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถสะกศคำต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสะกศคำ โดยนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วเป็นการทบทวนคำศัพท์

อุปกรณ์

บัตรคำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เครื่องหมายทัณฑฆาต ฯลฯ ขนาดของบัตร 4 x 4 นิ้ว

นี้ว

วิธีดำเนินการกิจกรรม

แบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ฝ่าย ให้แต่ละฝ่ายยืนเข้าแถวตอน เรียงค่อ ๆ กันไปข้างหน้าแถวของทั้ง 2 ฝ่าย ตั้งโต๊ะไว้หมู่ละ 2 ตัว ห่างจากแถวทั้ง 2 ประมาณ 20 ฟุต บนโต๊ะนั้นวางบัตรคำที่เป็นอักษรต่าง ๆ ไว้ทั้งหมด เมื่อผู้เล่นทั้งสองฝ่ายพร้อมแล้ว ครูก็ออกคำสั่งให้ประสมอักษรเป็นคำ โดยให้ใช้จำนวนบัตรต่าง ๆ เช่น ใช้บัตร 5 ใบ ในกรณีนี้ที่ยืนอยู่ 5 คนแรก ของแต่ละฝ่ายจะต้องรีบวิ่งออกมาจากแถวมายังโต๊ะที่วางบัตรอยู่ แล้วรีบเลือกหาบัตรที่มีตัวอักษรซึ่งจะประสมเป็นคำตามคำสั่งให้เร็วที่สุด เมื่อเลือกได้แล้วก็จัดเรียงบัตรต่าง ๆ ให้เป็นคำขึ้นให้เพื่อน ๆ ดู ฝ่ายจัดหาคำตามคำสั่งได้เสร็จก่อนก็เป็นผู้ชนะ ได้คะแนน 1 คะแนนในรอบนี้ จากนั้นผู้เล่นทั้ง 5 คนก็กลับไปค่อท้ายแถวแล้วจึงดำเนินการเล่นต่อไปอีก

อนึ่ง ในการประสมบัตรคำต่าง ๆ เป็นคำตามคำสั่งนั้น คำที่เล่นในครั้ง หนึ่ง ๆ ต้องไม่ซ้ำกัน เช่น สมมติในรอบแรกผู้เล่นประสมบัตรเป็นคำว่า "พระกร" ในรอบต่อไปถ้าครูออกคำสั่งว่า "5 บัตร" อีกก็ไม่มีสิทธิ์รวมบัตรเป็นคำว่า "พระกร" อีก เพราะคำนี้ใช้ไปแล้ว

ตัวอย่าง คำที่จะตั้งตามจำนวนที่ระบุ

1. 3 บัตร - ขอม
2. 4 บัตร - หมอก
3. 5 บัตร - มะนาว
4. 6 บัตร - สวัสดิ์
5. 8 บัตร - ภาพยนตร์

ใบความรู้
วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง พยางค์และคำ

พยางค์และคำ

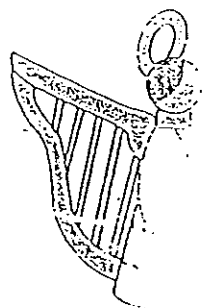
เสียงสระ เสียงพยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์ที่เปล่งออกไปพร้อมกันครั้งหนึ่ง ๆ มีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ เรียกว่า พยางค์

พยางค์ มีองค์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. พยางค์ที่ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้นพยางค์ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ เรียกว่า แม่ ก กา เช่น มือ หู ท้า คา

2. พยางค์ที่ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้นพยางค์ เสียงสระ เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ และเสียงวรรณยุกต์ มี 8 แม่ ตามเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ดังนี้

1. เสียง ก เรียกว่า แม่ กก เช่น นก สุข โรค เมฆ
2. เสียง ง เรียกว่า แม่ กง เช่น เก่ง ขลัง กง จริง
3. เสียง ด เรียกว่า แม่ กด เช่น หุด กิจ รัฐ บาท รศ
4. เสียง น เรียกว่า แม่ กน เช่น คน ชาญ คุณ ผล
5. เสียง บ เรียกว่า แม่ กบ เช่น กับ รูป ท้า ลาก
6. เสียง ม เรียกว่า แม่ กม เช่น ชาม ดม คม เทียม
7. เสียง ย เรียกว่า แม่ เกย เช่น กาย ขุบ โขบ เลย
8. เสียง ว เรียกว่า แม่ เกอว เช่น กาว เขียว ง้าว แวว

ลักษณะของคำ

คำ คือ พยางค์ที่มีความหมาย

คำ หรือ พยางค์ ที่มีความหมายอย่างประกอบด้วยพยางค์เพียงคำเดียว หรือพยางค์หลายพยางค์ก็ได้

คำพยางค์เดียว เช่น พ่อ แม่ น้อง เพื่อน

คำหลายพยางค์ เช่น ตูเรียน มะระ โรงเรียน นักเรียน พวกห้อง

แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่องพยางค์และคำ

ตอนที่ 1 เติมคำหรือข้อความในช่องว่าง

1. พยางค์คือ.....
2. คำคือ.....
3. พยางค์ประกอบด้วย.....

คำต่อไปนี้มีกี่พยางค์

4. กรรมการ.....
5. นักสู้.....
6. ชานฉกรรจ์.....
7. กลमारยา.....
8. โสมนัส.....
9. ท้าวพันทุมสุริยวงศ์.....
10. พรรณพฤษา.....

ตอนที่ 2 จงบอกส่วนประกอบของพยางค์ต่อไปนี้ให้ถูกต้องว่ามีกี่ส่วน

1. มนตร์.....
2. โมกษ์.....
3. ไพร.....
4. สัม.....
5. หญา.....
6. คัมพ์.....
7. แคล้ว.....
8. บัตร.....
9. ไหว.....
10. อารัม.....

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนเรื่อง “พยางค์และคำ”

ตอนที่ 1

1. เสียงสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ที่เปล่งออกมาพร้อมกันครั้งหนึ่ง ๆ มีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้
2. พยางค์ที่มีความหมาย
3. เสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ เสียงวรรณยุกต์
4. 3 พยางค์
5. 2 พยางค์
6. 3 พยางค์
7. 3 พยางค์
8. 3 พยางค์
9. 7 พยางค์
10. 3 พยางค์

ตอนที่ 2

1. 5 ส่วน
2. 5 ส่วน
3. 3 ส่วน
4. 4 ส่วน
5. 3 ส่วน
6. 5 ส่วน
7. 4 ส่วน
8. 4 ส่วน
9. 3 ส่วน
10. 5 ส่วน

ตอนที่ 1 เลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุด

1. พยางค์คืออะไร

- ก. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่ง และมีความหมาย
- ข. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่งและไม่มี
ความหมาย
- ค. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่งมีความหมายหรือ
ไม่มีความหมายก็ได้
- ง. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งและ
มีความหมาย

2. คำคืออะไร

- ก. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่งและมีความหมาย
- ข. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่งและไม่มีมีความหมาย
- ค. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่งมีความหมายหรือไม่
มีความหมายก็ได้
- ง. เสียงที่เปล่งครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งและมี
ความหมาย

3. "เบญจมาศ" มีกี่พยางค์

- ก. 3 พยางค์
- ข. 4 พยางค์
- ค. 5 พยางค์
- ง. 6 พยางค์

4. ข้อใดมี 5 คำ

- ก. ร้าจวญไม่ชอบนิทานนี้
- ข. หิ้งห้อยส่งแสง
- ค. ล้าพูอยู่ริมน้ำ
- ง. ร้าจวญกลับง่าย

5. ข้อใดมี 4 คำ

- ก. ทหารเอกของพระนารายณ์
- ข. พระลักษณมีอวตาร
- ค. โอรสท้าวลัสเตียน
- ง. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

6. บุญเกิดบุญยิ่งตาย มีกี่คำ

- ก. 4 คำ
- ข. 5 คำ
- ค. 6 คำ
- ง. 7 คำ

7. ข้อความนี้มีกี่พยางค์ที่คำ พระยาพิชัยดาบหัก

- ก. 3 พยางค์ 1 คำ
- ข. 4 พยางค์ 2 คำ
- ค. 5 พยางค์ 2 คำ
- ง. 6 พยางค์ 1 คำ

8. ข้อความนี้มีกี่พยางค์ที่คำ

"ข้าสองเจ้าบ่าวสองนาย"

- ก. 3 พยางค์ 6 คำ
- ข. 4 พยางค์ 5 คำ
- ค. 6 พยางค์ 4 คำ
- ง. 6 พยางค์ 1 คำ

9. ข้อความนี้มีกี่พยางค์ที่คำ

"ราชรถร่ามงามอน"

- ก. 5 พยางค์ 5 คำ
- ข. 6 พยางค์ 4 คำ
- ค. 7 พยางค์ 3 คำ
- ง. 8 พยางค์ 1 คำ

10. "ให้พื้นอภัยสลดดู" มีกี่พยางค์

- ก. 5 พยางค์
- ข. 6 พยางค์
- ค. 7 พยางค์
- ง. 8 พยางค์

แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง เสียงในภาษา
โดยอาจารย์เฉลิมชนม์ รักลา อาจารย์ 1 ระดับ 4
โรงเรียนวิชูทิศ เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. ข้อสอบปรนัย 40 ข้อ
2. ให้ทำเครื่องหมาย (X) หน้าข้อที่ถูกที่สุด
3. เมื่อจะเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ทำเครื่องหมาย $\neq$ แล้วเลือกคำตอบใหม่

1. เสียงที่เปล่งออกมาแล้วขณะที่ลมผ่านช่องทางเดินลม ถูกสกัดกั้นที่อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งตั้งแต่ลำคอ ช่องปาก ช่องจมูก เราเรียกเสียงนั้นว่าอะไร

- ก. เสียงพยัญชนะ
- ข. เสียงสระ
- ค. เสียงวรรณยุกต์
- ง. เสียงพยัญชนะและเสียงสระ

2. ข้อใดมีความหมายตรงกับเสียงในภาษา

- ก. การพูดโทรศัพท์
- ข. การเคาะโทรเลข
- ค. เสียงแดรดยนด่
- ง. เสียงหวอจากรถดับเพลิง

3. อวัยวะข้อใดมีหน้าที่ทำเสียงพูดอย่างเดียวไม่ได้มีส่วนในการดำรงชีวิตประจำวัน

- ก. ฟัน
- ข. ริมฝีปาก
- ค. ลิ้น
- ง. ลิ้นไก่

4. อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงสระคือ

- ก. ลิ้นและสายเสียง
- ข. หลอดลมและเพดานอ่อน
- ค. ลิ้นและริมฝีปาก
- ง. กล่องเสียงและปอด

5. อวัยวะที่ทำให้เกิดเสียงในภาษา คือข้อใด

- ก. ปอด สายเสียง ลิ้นไก่ ปาก จมูก
- ข. ปอด กล่องเสียง ลิ้น ฟัน ริมฝีปาก
- ค. ปอด กระบังลม ลิ้นไก่ ปุ่มเหงือก เพดานปาก
- ง. ปอด หลอดเสียง กระบังลม ฟัน ริมฝีปาก

6. อวัยวะในข้อใดถือเป็นแหล่งลมที่เป็นแหล่งเริ่มต้นของการเกิดเสียงในภาษาไทย

- ก. ปอด
- ข. กล่องเสียง
- ค. หลอดลม
- ง. เส้นเสียง

7. ขณะที่เราเปล่งเสียงถ้าสายเสียงที่อยู่ในสายเสียงเปิดปิดอย่างรวดเร็วทำให้สายเสียงมีความสั่นสะเทือนเกิดเป็นความถี่ขึ้นมาก เราเรียกเสียงที่เกิดขึ้นว่าอะไร

- ก. เสียงวรรณยุกต์
- ข. เสียงสระ
- ค. เสียงพยัญชนะ
- ง. เสียงก้อง

8. ข้อใดคือความสำคัญอย่างเด่นชัดที่สุดของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย

- ก. ทำให้ภาษาไทยมีความก้องของเสียงต่างกัน
- ข. ทำให้ภาษาไทยมีมาตราตัวสะกด
- ค. ทำให้เสียงคำในภาษาไทยซ้ำกัน
- ง. ทำให้เกิดคำใช้ในภาษาไทยมากขึ้น

9. เสียงสระในข้อใดที่ขณะออกเสียงริมฝีปากอ้าปกติ

- ก. เออะ อา
- ข. แอะ แอ
- ค. อะ อุ
- ง. เอะ อะ

10. เสียงสระในภาษาไทยมีทั้งหมดกี่เสียง

- ก. 18 เสียง
- ข. 24 เสียง
- ค. 20 เสียง
- ง. 32 เสียง

11. เสียงสระเดี่ยวหรือสระแท้ ในภาษาไทยมีทั้งหมดกี่เสียง

- ก. 6 เสียง
- ข. 8 เสียง
- ค. 18 เสียง
- ง. 21 เสียง

12. ข้อใดเป็นสระเสียงสั้นทั้งหมด

- ก. เออะ อา
- ข. แอะ แอ
- ค. อะ อุ
- ง. เอะ อะ

13. คำในข้อใดประสมด้วยสระเสียงสั้น

- ก. พัน
- ข. พาน
- ค. พิษ
- ง. พิ

14. คำใดประสมด้วยสระเสียงเดียวกันทั้งหมด

- ก. กบ พร
- ข. ขวด กวาย
- ค. ซอเล็ก ก๊อก
- ง. ตอน คน

15. ฤ ไม่ใช้สระเดี่ยวเพราะเหตุใด

- ก. อยู่ตามลำพังโดยไม่ต้องผสมกับพยัญชนะ
- ข. ออกเสียงได้หลายเสียง
- ค. มีเสียง ร ประสมสระอี
- ง. มีเสียง ล ประสมสระอี

16. สระ อัวะ เกิดจากเสียงสระใดประสมกัน

- ก. อุ + อะ
- ข. อุ + อะ
- ค. อี + อะ
- ง. อี + อะ

17. เสียงพยัญชนะในภาษาไทยมีกี่เสียง

- ก. 20 เสียง
- ข. 21 เสียง
- ค. 32 เสียง
- ง. 44 เสียง

18. เสียงพยัญชนะในข้อใดมีรูปพยัญชนะใช้เพียงรูปเดียว

- ก. เสียง ล
- ข. เสียง ย
- ค. เสียง ช
- ง. เสียง จ

19. พยัญชนะในภาษาไทยที่มีเสียงซ้ำกันมากที่สุดมีกี่รูป

- ก. 4 รูป
- ข. 5 รูป
- ค. 6 รูป
- ง. 7 รูป

20. พยัญชนะในข้อใดมีเสียงเดียวกัน

- ก. ฉ ฌ
- ข. ห ฮ
- ค. ฟ ฟ
- ง. ฎ ฏ

21. พยัญชนะควบกล้ำในข้อใดมักจะอยู่ต้นพยางค์ในคำที่เราได้รับมาจากภาษาอื่น

- ก. คล กว
- ข. ฟร กว
- ค. ฟร บล
- ง. ทร กล

22. มาตรการตัวสะกดในภาษาไทยมีกี่เสียง

- ก. 6 เสียง
- ข. 7 เสียง
- ค. 8 เสียง
- ง. 9 เสียง

23. เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์หรือพยัญชนะตัวสะกดมีกี่มาตรา

- ก. 6 มาตรา
- ข. 7 มาตรา
- ค. 8 มาตรา
- ง. 9 มาตรา

24. คำในข้อใดไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์

- ก. พรหม
- ข. ขรวิ
- ค. กรูป
- ง. ปริก

25. ข้อใดมีพยัญชนะท้ายพยางค์ต่างเสียงกันทั้งหมด

- ก. เลข คุณ น้อย
- ข. เชิญ รื่น พักตร์
- ค. मात्र วัด นาฏ
- ง. นุช สุข นัก

26. ข้อใดมีคำที่ประสมในแม่ ก กา มากที่สุด

- ก. ป่าสาขมาซื้อเมล็ดบัวที่บ้านทุ่งนา
- ข. ลุงบุญพามาหาฟี่ทองสุกมาก
- ค. คนดี ๆ มีแต่ผู้ยกย่องนับถือ
- ง. ฉันตั้งความหวังว่าจะเป็นคนขยันนะ

27. เสียงวรรณยุกต์มีความสำคัญแก่ภาษาไทยอย่างไร

- ก. เพิ่มคำ
- ข. เพิ่มความไพเราะ
- ค. ช่วยในการประพันธ์
- ง. ช่วยให้ออกเสียงคำได้สะดวก

28. เสียงวรรณยุกต์มีกี่รูปกี่เสียง

- ก. 3 รูป 3 เสียง
- ข. 4 รูป 4 เสียง
- ค. 4 รูป 5 เสียง
- ง. 5 รูป 4 เสียง

29. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์สามัญทั้งหมด

- ก. ธงบนยอดไผ่
- ข. ฤๅนครุใจดี
- ค. ลมพัดตอนเย็น
- ง. ฟ้าแจ่มใสมาก

30. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ซ้ำกัน 2 คำ

- ก. ป้าสายมาซื้อเมล็ดบัวที่บ้านทุ่งนา
- ข. ลูกบุญพามาหาพี่ทองสุขมาก
- ค. คนดี ๆ มีแต่คนยกย่องนับถือ
- ง. ฉันตั้งความหวังว่าจะเป็นคนขยันนะ

31. ข้อใดไม่มีเสียงวรรณยุกต์เอก

- ก. ป้าสายมาซื้อเมล็ดบัวที่บ้านทุ่งนา
- ข. ลูกบุญพามาหาพี่ทองสุขมาก
- ค. คนดี ๆ มีแต่คนยกย่องนับถือ
- ง. ฉันตั้งความหวังว่าจะเป็นคนขยันนะ

32. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ 3 เสียง

- ก. แมงคาเรือง ข. ตะบองปลา
- ค. ตะขาบไฟ ง. แมงกะแท้ว

33. ข้อใดมีเสียงโททั้งคู่

- ก. ร้าน ข. ผ้า ม่าน
- ค. ชอบ ง. ให้ แล้ว

34. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์เหมือนกันทุกพยางค์

- ก. แมงคาเรือง ข. ตะบองปลา
- ค. ตะขาบไฟ ง. แมงกะแท้ว

35. คำว่า “ราบรื่น” มีเสียงวรรณยุกต์ตรงกับคำในข้อใด

- ก. กลัวฉาบ
- ข. พากย์สั้น
- ค. มั่นคง
- ง. น้องเพื่อน

36. คำคืออะไร

- ก. พยางค์หนึ่งพยางค์ที่มี
ความหมาย
- ข. พยางค์หนึ่งพยางค์ที่ไม่มี
ความหมาย
- ค. พยางค์หนึ่งพยางค์หรือหลาย
พยางค์ที่มีความหมาย
- ง. พยางค์หนึ่งพยางค์หรือพยางค์
หลายพยางค์ที่มีความหมาย
หรือ ไม่มีก็ได้

37. คำในข้อใดมีเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงควบกล้ำทั้งหมด

- ก. ปรีก ขวนขวาย ปรีตร พลิกแพลง
- ข. แปรเปลี่ยน ปราบาส เกลื่อนกรู
หลากหลาย
- ค. เกริน พรั่งพรู ปราศรัย เคว้งคว้าง
- ง. ปริญา สราทพรด กลียุค กวัดแก่ง

38. ข้อใดมีเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ต่างกัน

- ก. กฏ ยุทธ อรรถ มิตร
- ข. เมฆ สุข มาตร พราก
- ค. บุญ ขนาน อรุณ ถวิล
- ง. กาง ศาสตร์ เนตร จิต

39. สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงมีกี่พยางค์

- ก. 4 พยางค์
- ข. 5 พยางค์
- ค. 6 พยางค์
- ง. 7 พยางค์

40. ตะบองปลา (ตะขาบชนิดหนึ่ง) มีกี่คำ

- ก. 1 คำ
- ข. 3 คำ
- ค. 4 คำ
- ง. 5 คำ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ก	16. ก	31. ข
2. ก	17. ข	32. ข
3. ง	18. ง	33. ง
4. ค	19. ค	34. ก
5. ก	20.. ข	35. ข
6. ก	21. ค	36. ค
7. ข	22. ง	37. ง
8. ง	23. ง	38. ข
9. ก	24. ข	39. ค
10. ง	25. ก	40. ก
11. ค	26. ก	
12. ง	27. ก	
13. ก	28. ค	
14. ค	29. ก	
15. ค	30. ก	